

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Politidirektoratet

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

22/16757 - 25

19.04.2022

Politidirektoratets hørings svar - Endringer i regelverket for inn- og utleie fra bemanningsforetak

Innledning

Vi viser til Arbeids- og inkluderingsdepartementets høringsbrev 19. januar 2022 med forslag til endringer i regelverket for inn- og utleie fra bemanningsforetak med høringsfrist 19. april 2022. Justis- og beredskapsdepartementet har videresendt høringen til Politidirektoratet med oppfordring om å svare direkte til Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Politidirektoratet har forelagt høringen for Økokrim og samtlige politidistrikt. Vi har mottatt innspill fra Økokrim, Øst politidistrikt og Oslo politidistrikt. De mottatte innspillene vedlegges dette hørings svaret.

Kort om høringen

Departementet vurderer at er det behov for tydelige innstramminger i innleieregelverket for å unngå at arbeidsmiljølovens hovedregel om faste ansettelse undergraves.

Departementet foreslår et forbud mot innleie fra bemanningsforetak til bygningsarbeid på byggeplasser i Oslo, Viken og tidligere Vestfold med hjemmel i arbeidsmiljøloven § 14-12 femte ledd. Forbudet vil innebære at berørte virksomheter innenfor forbudets bransjemessige og geografiske område ikke kan leie inn arbeidskraft fra bemanningsforetak. Forbudet vil være avgrenset til å gjelde innleie fra bemanningsforetak. Leie mellom produksjonsbedrifter etter § 14-13 vil fortsatt være tillatt.

I høringsnotatets punkt 3.4.4 vurderer departementet om det er hensiktsmessig å innføre en definisjon av innleie i en ny § 14-12 sjette ledd i arbeidsmiljøloven, som skal liste opp relevante momenter i helhetsvurderingen av om det foreligger innleie.

Departementet ønsker også høringsinstansenes syn på å gi innleide fra bemanningsforetak rett til fast ansettelse hos innleier etter to år.

Statsansatteloven gjennomgås i et eget kapittel. Statsansatteloven har i hovedsak tilsvarende, eller lignende regler, om innleie som arbeidsmiljøloven. Som utgangspunkt mener

Politidirektoratet

---

departementet at det ikke foreligger åpenbare grunner til at staten skal ha andre eller videre muligheter for innleie enn virksomheter i andre sektorer.

Videre foreslås det endringer i forskrift 4. juni 2008 nr. 541 om bemanningsforetak. Dagens registreringsordning for bemanningsforetak går over til å bli en godkjenningsordning, hvor det stilles utvidede dokumentasjonskrav for å kunne leie ut arbeidskraft, og hvor Arbeidstilsynets rolle styrkes og det innføres strengere sanksjoner og konsekvenser ved brudd.

Generelle kommentarer

Politidirektoratet støtter - som Øst politidistrikt, Oslo politidistrikt og Økokrim - forslaget om å tydeliggjøre relevante momenter som kan legges til grunn for vurdering av om det foreligger innleie; forslaget om at dagens registreringsordning for bemanningsforetak går over til å bli en godkjenningsordning; lovregulering av ytterligere krav til å drive bemanningsforetak; samt styrkingen av Arbeidstilsynets rolle og at det innføres strengere sanksjoner og konsekvenser ved brudd. Vi deler også departementets oppfatning om at retten til fast ansettelse etter en viss tid kan være en viktig mekanisme for å forhindre misbruk av innleieinstituttet.

Videre er Politidirektoratet, på lik linje med Økokrim og Oslo politidistrikt, opptatt av hvilken betydning forslagene i høringsnotatet vil kunne ha i bekjempelsen av arbeidslivskriminalitet. Forslagene retter seg ikke primært mot dette, og synes å kunne ha mindre betydning for å begrense denne typen kriminalitet enn ønskelig. Særlig i relasjon til det foreslåtte forbudet mot innleie fra bemanningsforetak vil vi derfor oppfordre departementet til å se nærmere på mulige konsekvenser av forslaget. Vi foreslår også en konkret utvidelse av det geografiske området for forbudet. Dette gjennomgås nedenfor.

Øst politidistrikt kommenterer forslagene vedrørende statsansatteloven i sin høringsuttalelse, og anser blant annet at innhold og praksis etter arbeidsmiljøloven og statsansatteloven bør være så likt som mulig, der det er naturlig. Politidirektoratet viser til det vedlagte høringsinnspillet for distriktets vurderinger.

Kommentarer til enkelte av de konkrete forslagene

Forbud mot innleie fra bemanningsforetak

Som Økokrim, vil Politidirektoratet trekke frem mulighetene for omgåelse av regelverket. Når det gjelder de geografiske begrensningene i det foreslåtte forbudet synes disse åpenbare, og håndhevingen vil kreve mye av kontrollapparatet. Økokrim mener videre at det geografiske området bør utvides til å omfatte Telemark, da Vestfold og Telemark bør anses som én sammenhengende arbeidsmarkedsregion. Politidirektoratet støtter forslaget og viser til det vedlagte høringsinnspillet for den nærmere begrunnelsen for dette.

Både Økokrim og Oslo politidistrikt trekker frem utstrakt bruk av underleverandører som en hovedårsak til arbeidslivskriminalitet, hvor hovedleverandør/oppdragsgiver enten ikke evner, eller vil, foreta tilstrekkelig kontroll med underleverandørs/oppdragstakers etterlevelse av regelverket. Oslo politidistrikt trekker frem bygg- og anleggsbransjen og transportbransjen i varebilsegmentet som særlig utsatt. Økokrim ser for seg at aktører som er i bransjen for å drive kriminalitet, eller som bevisst neglisjerer regelverket for å oppnå kortsiktig gevinst i selskaper med kort levetid, lett vil endre sin virksomhet til økt bruk av underentrepriser som følge av det foreslåtte forbudet. For å motvirke en slik potensiell utvikling – og som et virkemiddel i kampen mot arbeidslivskriminalitet - ønsker de seg derfor verktøy for å begrense mulighetene for lange rekker av underentrepriser.

Økokrim ser videre en risiko for at ordningen med utleie via produksjonsbedrifter vil kunne misbrukes der aktører i bransjen, som er avhengig av bemanningsfleksibilitet for å vinne fram i anbudskonkurranser, presses til å finne alternative løsninger.

Politidirektoratet deler bekymringen for at en innstramming i adgangen til å anvende arbeidskraft fra bemanningsforetak vil øke bruken av underleverandører, eller fremtvinge andre uønskede løsninger hos de mindre seriøse aktørene i bransjen. Dette vil ikke bidra til arbeidet mot arbeidslivskriminalitet og departementet oppfordres derfor til å vurdere slike mulige konsekvenser av det foreslåtte forbudet nærmere, og hvilke tiltak som kan iverksettes for å motvirke dette.

Med vennlig hilsen

Kristine Langkaas
Seksjonssjef

Anna Charlotte Amdal Neumayer
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Vedlegg:

Høringsinnspill - Endringer i regelverket for inn- og utleie fra bemanningsforetak - Økokrim

Høringsinnspill - Endringer i regelverket for inn- og utleie fra bemanningsforetak - Øst politidistrikt

Høringsinnspill - Høring om endringer i regelverket for inn- og utleie fra bemanningsforetak - Oslo politidistrikt

Kopi:

Justis- og beredskapsdepartementet	Postboks 8005 Dep	0030	Oslo
Oslo politidistrikt	Postboks 2093 Vika	0125	Oslo
Økokrim	Postboks 2096 Vika	0125	Oslo
Øst politidistrikt	Postboks 3390	1402	Ski

Politidirektoratet

Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Økokrim

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

22/16757 - 22

23.03.2022

Ber om innspill innen 21. mars 2022 - høring om endringer i regelverket for inn- og utleie fra bemanningsforetak

Vi viser til Politidirektoratets brev av 18. februar 2022 hvor Økokrim bes om å komme med eventuelle innspill til Arbeids- og inkluderingsdepartementets forslag til endringer i regelverket for inn- og utleie fra bemanningsforetak.

Fra et kriminalitetsbekjempelsesperspektiv vil Økokrim være opptatt av mulighetene til omgåelse av regelverket. Muligheten for omgåelse av de geografiske begrensningene i forslaget synes åpenbare, og vil kreve mye av kontrollapparatet som skal håndheve forslaget.

Videre antar vi at aktører som er i bransjen for å drive kriminalitet, samt aktører som bevisst neglisjerer regelverket for å oppnå kortsiktig gevinst i selskaper med kort levetid, lett vil skifte sin virksomhet til økt bruk av underentrepriser. For å møte en slik potensiell utvikling, og som et virkemiddel i kampen mot arbeidslivskriminalitet, ville det vært ønskelig med verktøy for å begrense lange rekker av underentrepriser.

Erfaringsmessig gjennomføres arbeidslivskriminalitet i stor grad ved utstrakt bruk av underleverandører – både hvor det gis skinn av at det foreligger reelle entrepriseforhold, og hvor aktører bevisst neglisjerer reglene om innleie, underentreprise og utsendte arbeidere.

Høringsnotatets forslag retter seg ikke først og fremst mot bekjempelse av arbeidslivskriminalitet. På bakgrunn av ovennevnte momenter finner vi likevel grunn til å bemerke at forslagene vil kunne ha mindre betydning for å begrense denne kriminalitetstypen enn ønskelig.

Økokrim har ingen innvendinger mot forslaget om å forby bemanningsforetak og innleie i Oslo-regionen, i høringsnotatet definert som Oslo, Viken og Vestfold. Vi er imidlertid av den oppfatning at Telemark, især Grenlandskommunene, bør inkluderes i forslaget.

Et viktig argument for etableringen av Vestfold og Telemark fylke i sin tid var at de to tidligere fylkene kunne defineres som én sammenhengende arbeidsmarkedsregion. Byggenæringen i Grenlandsområdet og f.eks. Larvik-regionen har høy aktivitet med mange knytninger og

Økokrim

---

oppdrag på tvers. Videre er a-krimssenteret i Tønsbergs geografiske nedslagsfelt de tidligere fylkene Buskerud, Telemark og Vestfold, som samsvarer med grensene til Sør-Øst politidistrikt.

For bekjempelsen av arbeidslivskriminalitet og useriøsitet i byggenæringen kan det være uhensiktsmessig med et forbud som ikke gjelder hele det nevnte geografiske området. Et forbud som kun gjelder Oslo, Viken og Vestfold, men ikke Telemark eller deler av Telemark, vil kunne skape et kunstig og unaturlig skille mellom Vestfold og Telemark, som bør ses på som én felles arbeidsmarkedsregion.

For øvrig har bruken av innleie og bemanningsforetak vært problematisert i Telemark over tid, noe som blant annet har ført til den såkalte Skiensmodellen, og den etterfølgende Telemarksmodellen, som begge stiller strenge krav til bruken av innleie ved kommunale og fylkeskommunale prosjekter.

Økokrim bemerker at forbudet mot innleie fra bemanningsforetak kan føre til at aktører i bransjen som er avhengig av bemanningsfleksibilitet for å vinne fram i anbudskonkurranser, presses til å finne alternative løsninger. Herunder ser Økokrim risiko for at ordningen med utleie via produksjonsbedrifter kan misbrukes, for eksempel ved at en større andel enn det som kreves for å opprettholde produksjon ansettes eller leies inn for videre utleie.

Økokrim støtter forslaget om å liste opp relevante momenter som kan legges til grunn for vurdering av om det foreligger innleie, særlig for å kunne trekke grenser mot entrepriser som innebærer tjenestekjøp.

Økokrim støtter også forslaget om at dagens registreringsordning for bemanningsforetak går over til å bli en godkjenningsordning. Som det fremkommer i høringsnotatet foreslås innstramninger både med hensyn til geografisk område og bransje, som følge av en uønsket utvikling og situasjon. Ved en eventuell framtidig lettelse i foreslåtte begrensninger, vil en godkjenningsordning bidra til en større andel seriøse bemanningsforetak.

Regulering av bransjer som foreslått krever godt kunnskapsgrunnlag for å vurdere fordeler og ulemper. Økokrim støtter at arbeidet med forskningsbaserte kartlegginger av bruken av ulike tilknytningsformer i arbeidslivet videreutvikles.

Økokrim stiller seg bak forslaget om at arbeidstakere som har vært innleid i mer enn to år skal ha rett til fast ansettelse i innleiebedriften.

Med hilsen

Geir Kjetil Finneide

fagdirektør

Bård Johansen

politioverbetjent

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Politidirektoratet

Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Øst politidistrikt

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

22/16757 - 20

18.03.2022

Ber om innspill innen 21. mars 2022 - høring om endringer i regelverket for inn- og utleie fra bemanningsforetak

Vedrørende adgang til innleie fra virksomhet som har til formål å drive utleie (bemanningsforetak)

Øst politidistrikt benytter i dag innleie i begrenset omfang. Dette behovet kan endres i fremtiden dersom spesialfaglige oppgaver og prosjekter delegeres til politidistriktene. Øst politidistrikt mener arbeidsgivers behov for fleksibilitet ivaretas ved å beholde muligheten for skriftlig avtale med tjenestemannsorganisasjoner som har forhandlingsrett etter lov 18. juli 1958 nr. 2, om tidsbegrenset innleie, dersom begrensning i ny § 11 innføres i statsansatteloven.

Vedrørende grensen mellom innleie og entrepriser

Det anses som en fordel å oppnå størst mulig grad av likhet når de gjelder innhold og praksis i arbeidsmiljøloven og statsansatteloven, der det er naturlig. En lovfesting i statsansatteloven vil tydeliggjøre hvilke momenter som skal vektlegges og det legges til rette for mindre usikkerhet og diskusjon om hvorvidt, og i hvilket omfang, momentene i arbeidsmiljøloven skal være vurderingsgrunnet for statlig sektor. Øst politidistrikt mener dette taler for en lovfesting av vurderingsmomenter for grensen mellom innleie og entrepriser i statsansatteloven. Alternativt at bestemmelsen i arbeidsmiljøloven gjøres gjeldende for statsansatte.

Vedrørende fast ansettelse for innleide arbeidstakere

Øst politidistrikt støtter KDDs vurdering vedrørende dette punktet og at det derfor ikke er grunnlag for å gjøre endringer i bestemmelsen i statsansatteloven per i dag.

Øst politidistrikt

Med hilsen

Cecilie Lunde
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

POLITIET

Politidirektoratet
postmottak

OSLO POLITIDISTRIKT

Deres referanse:
22/16757

Vår referanse:
22/16757

Sted, Dato
Oslo, 14. mars 2022

Høringsvar - Forslag til endringer i arbeidsmiljøloven mm. – Endringer i regelverket for inn- og utleie fra bemanningsforetak

Det vises til Politidirektoratet (POD) sin anmodning om høringsinnspill i brev av 18. februar 2022. Høringen gjelder forslag til endringer i arbeidsmiljøloven mm.- Endringer i regelverket for inn- og utleie fra bemanningsforetak.

Oslo politidistrikt har gjennomgått høringsnotatet og vil avgi et kort sammenfattet innspill til høringsorganet.

Endringene som foreslås er at adgangen til å anvende innleid arbeidskraft innsnevres og forbys innen visse bransjer på det sentrale Østland. Videre foreslås det strengere krav til å få tillatelse til å drive bemanningsforetak og at Arbeidstilsynet gis hjemler til både å føre tilsyn samt å sanksjonere på brudd.

Endringene som foreslås er begrunnet i at departementet mener at andelen innleid arbeidskraft er for høy og at utviklingen over mange år har gått i feil retning. Videre at fast ansettelse sikrer bedre etterlevelse av regelverk til fordel for arbeidstaker og forebygger utnyttelse av arbeidskraft ved arbeidsmarkeds kriminalitet (A-krim).

Innledningsvis er det å bemerke at Oslo politidistrikt ser svært alvorlig på A-krim og distriktet har gitt arbeidet mot A-krim høy prioritet. Distriktet er derfor positivt innstilt til tiltak som kan være med å bidra til å bekjempe denne kriminaliteten.

Oslo politidistrikt er i utgangspunktet av den oppfatning av at fast ansettelse av arbeidstakere er et viktig virkemiddel for å forebygge A-krim. Imidlertid mener vi hovedårsaken til A-krim lar seg gjennomføre i norsk arbeidsliv er den utstrakte bruken av underleverandører/ oppdragstakerforetak hvoretter hovedleverandør/ oppdragsgiver enten ikke evner eller vil foreta tilstrekkelig kontroll med underleverandør/ oppdragstaker om hvorvidt de følger regelverket. Særlig utsatt er bygg -og anleggsbransjen og ikke minst transportbransjen i

OSLO POLITIDISTRIKT

Post: Postboks 8101 Dep, 0032 Oslo
E-post: post.oslo@politiet.no

Tlf.: 22669050
Faks: 22668741

Org. nr.: 961398142
www.politi.no

varebil segmentet. Distriktet har senest i sin høring til Justis- og beredskapsdepartementet hva gjelder "utredning om foretaksstraff og korrupsjon" påpekt problemet og gitt en nærmere situasjonsbeskrivelse.

Med dette bakteppet er distriktet noe bekymret over hvorvidt en innstramning av regelverket om adgangen til å anvende arbeidskraft fra et bemanningsforetak vil øke bruken av underleverandører innen særlig disse to ovennevnte bransjene. Distriktet savner en drøftelse i høringsnotatet hvorvidt dette kan bli en konsekvens. En slik konsekvens vil ikke være tjenlig arbeidet mot å bekjempe A-krim. Distriktet motsetter seg ikke med dette endringsforslaget, men oppfordrer departementet til å ta hensyn til hvorvidt økt bruk av underleverandør vil bli utfallet.

Hva gjelder lovregulering av ytterligere krav til å drive bemanningsforetak så støtter distriktet helt opp om forslaget. Det samme gjelder Arbeidstilsynets adgang til å drive tilsyn og muligheten for å ilegge sanksjon.

Audun Kristiansen
Politiinspektør
Felles enhet påtale

Saksbehandler:

Ole Rasmus Knudsen
Politiinspektør

Felles etterretning- og etterforskning